

Tilinpäätös 2023

Sisältö

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2023	3	Taseen liitetiedot	19
		Sijoitukset ¹²	19
Tase 31.12.2023	4	Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden muutokset ¹³	20
Rahoituslaskelma 2023	6	Lainakanta lainanottajittain ¹⁴	20
		Muut saamiset ja ennakkomaksut ¹⁵	21
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	7	Muut siirtosaamiset ¹⁶	21
Konsernitilinpäätös	7	Eläkevastuurahasto ¹⁷	21
Tulos ja siirto eläkevastuurahastoon	7	Muut velat ¹⁸	22
Maksutulo ja eläkkeet	7	Siirtovelat ¹⁹	22
Sijoitusten arvostaminen	8	Saamiset ja velat tytär- ja osakkuusyhtiöt ²⁰	22
Sijoitusten nettotuotto tuloslaskelmassa	9	Kiinteistöt, kiinteistöosakkeet ja muut kiinteistösijoitukset ²¹	23
Arvopapereiden lainaaminen	9	Suurimmat osakeomistukset ²²	26
Rahoitusvakuudet	9	Rahasto-osuudet ²³	27
Sijoitusten tuotto	9	Suurimmat pääomasijoitukset ²⁴	28
Muun omaisuuden kuin sijoitusten arvostaminen	9	Hedgerahastot ²⁵	33
Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo	9	Muut tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet ²⁶	34
Suunnitelman mukaiset poistot	10	Joukkovelkakirjaomistukset liikkeeseen-laskijoittain ²⁷	35
Ulkomaanrahan määräiset erät	10	Korkorahastot ²⁸	38
Vuokrasopimukset	10		
Toimintakulut ja poistot	10	Muut liitetiedot	39
Eläkepalvelujen tuottamisesta saadut korvaukset	10	Johdannaissopimukset	39
Henkilökunnan eläketurva	10	Vastuut	41
		Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo	42
Tuloslaskelman liitetiedot	11	Kevaa kuvaavia keskeisiä lukuja	43
Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet ¹	11	Sijoitusjakauma (käyvin arvoin)	44
Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet ²	11	Sijoitusten nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)	44
Eläkemenojen oikaisu ³	11	Sijoitusomaisuuden tuotto- ja riskiluvut	45
Valtion eläkkeet ⁴	12		
Evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet ⁵	13	Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus	46
Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet ⁶	14		
Suomen Pankin eläkkeet ⁷	15	Tilinpäätösmerkintä	46
Sijoitusten nettotuotto ⁸	16		
Henkilöstökulut ⁹	16	Tilintarkastuskertomus	47
Toimintakulut ja poistot toiminnoittain ¹⁰	17		
Saadut korvaukset ¹¹	18		

Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2023

	2023 euroa	2022 euroa
Maksutulot		
Kevan jäsenyhteisöjen maksutulot ¹	5 965 529 134,36	5 677 019 770,38
Työllisyysrahaston osuus	130 065 591,63	136 921 258,48
Taloudellinen tuki	5 114 000,00	5 900 000,00
	6 100 708 725,99	5 819 841 028,86
Eläkemenot		
Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet ²	-6 771 287 937,77	-6 180 339 952,69
Eläkemenojen oikaisut ³	53 291 786,80	20 747 877,22
Taloudellinen tuki	-5 004 009,75	-5 796 737,30
Kuntoutus	-24 872 327,63	-26 772 362,99
	-6 747 872 488,35	-6 192 161 175,76
RAHOITUSKATE	-647 163 762,36	-372 320 146,90
Sijoitusten nettotuotto ⁸	4 245 070 704,75	-4 620 283 626,86
RAHOITUS- JA SIOJITUSTOIMINNAN KATE	3 597 906 942,39	-4 992 603 773,76
Lakisääteiset nettomaksut		
Lakisääteiset maksut	-8 575 597,80	-9 167 403,43
Saadut korvaukset ¹¹	2 051 079,80	2 223 926,94
	-6 524 518,00	-6 943 476,49
Nettotoimintakulut		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut ^{9,10}	-45 891 071,18	-42 726 884,43
Muut toimintakulut ¹⁰	-38 720 571,10	-38 401 179,10
	-84 611 642,28	-81 128 063,53
Poistot ^{10,13}	-7 130 880,67	-6 020 460,63
Saadut korvaukset ¹¹	17 701 650,75	16 346 536,64
Muut tuotot ja kulut	128 186,41	-7 716,52
RAHASTOITUVA TULOS	3 517 469 738,60	-5 070 356 954,29
Eläkevastuurahaston vähennys / lisäys (-)	-3 517 469 738,60	5 070 356 954,29
TULOS	0,00	0,00

Numerot ^{1,2,3} jne. viittaavat liitetietojen vastaavaan kohtaan.

Tase 31.12.2023

VASTAAVAA	2023 euroa	2022 euroa
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet ¹³	33 888 593,07	30 033 810,73
Sijoitukset		
Kiinteistösijoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ^{12,21}	4 541 936 665,45	4 798 708 324,21
Lainasaamiset tytä- ja osakkuusyhtiöiltä ^{14,20}	0,00	41 650,00
	4 541 936 665,45	4 798 749 974,21
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet ¹²	50 811 435 232,74	46 710 182 590,70
Rahoitusmarkkinavälineet ¹²	7 805 955 142,91	8 436 452 466,13
Lainasaamiset ¹⁴	1 485 867,35	58 582 350,15
	58 618 876 243,00	55 205 217 406,98
Sijoitukset yhteensä ¹²	63 160 812 908,45	60 003 967 381,19
Saamiset		
Maksutulosaamiset	508 635 214,64	483 949 313,85
Saamiset tytä- ja osakkuusyhtiöiltä	17 270 061,51	12 150 625,42
Muut saamiset ¹⁵	673 907 569,48	554 045 528,89
	1 199 812 845,63	1 050 145 468,16
Muu omaisuus		
Koneet ja kalusto ¹³	1 825 795,26	2 533 874,01
Muut ¹³	83 846,55	83 846,55
Rahat ja pankkisaamiset	2 981 300 367,86	3 526 530 938,29
	2 983 210 009,67	3 529 148 658,85
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut		
Ennakkomaksut ¹⁵	39 726 409,66	37 567 525,01
Kertyneet korot	74 409 796,04	58 640 568,48
Muut siirtosaamiset ¹⁶	132 595 830,10	118 188 485,25
	246 732 035,80	214 396 578,74
VASTAAVAA YHTEENSÄ	67 624 456 392,62	64 827 691 897,67

Tase 31.12.2023

VASTATTAVAA	2023 euroa	2022 euroa
Eläkevastuurahasto ¹⁷	66 164 331 856,52	62 646 862 117,92
Velat		
Velat tytär- ja osakkuusyhtiöille ²⁰	24 856,00	214 395,53
Muut velat ¹⁸	650 098 339,86	638 731 375,53
	650 123 195,86	638 945 771,06
Siirtovelat ja saadut ennakkomaksut		
Siirtovelat ¹⁹	780 032 381,52	1 513 892 867,57
Saadut ennakkomaksut	29 968 958,72	27 991 141,12
	810 001 340,24	1 541 884 008,69
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	67 624 456 392,62	64 827 691 897,67

Rahoituslaskelma 2023

	2023 euroa	2022 euroa
Eläkevastuurahaston vähennys/lisäys	3 517 469 738,60	-5 070 356 954,29
Oikaisut:		
Arvonmuutokset	-3 453 708 920,42	5 293 961 618,67
Poistot	7 130 880,67	6 020 460,63
Myyntivoitot ja -tappiot	-657 699 188,88	-1 388 553 765,09
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	-586 807 490,03	-1 158 928 640,08
Saamisten vähennys (+)/lisäys (-)	-182 002 834,53	134 863 777,82
Velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	7 728 555,77	229 855 129,42
Liiketoiminnan rahavirta	-761 081 768,79	-794 209 732,84
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-226 128 782,62	-1 607 093 908,61
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot	10 277 584,26	8 838 400,86
Investointien rahavirta	-215 851 198,36	-1 598 255 507,75
Rahavarojen muutos	-545 230 570,43	804 045 774,91
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	3 526 530 938,29	2 722 485 163,38
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	2 981 300 367,86	3 526 530 938,29
Muutos	-545 230 570,43	804 045 774,91

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kevan kirjanpito ja tilinpäätöksen laadinta perustuvat Kevasta annettuun lakiin, jonka mukaan tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava soveltuvin osin kirjanpitolakia. Kevan toimintaa valvoo valtiovarainministeriö sekä rahoitustoiminnan suunnittelun ja sijoitustoiminnan osalta Finanssivalvonta. Valtion eläketurvan toimeenpanon osalta Kevaa valvoo myös Valtiontalouden tarkastusvirasto ja eduskunnan tarkastusvaliokunta.

Konsernitilinpäätös

Kirjanpitolain mukaan tytäryritysten tilinpäätökset voidaan jättää yhdistelemättä, jos yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Näin ollen Keva-konsernille ei laadita konsernitilinpäätöstä.

Pääosan tytär- ja osakkuusyhtiöistä muodostavat keskinäiset kiinteistö- ja asuntoyhtiöt, jotka on pääosin rahoitettu omistajien (lähinnä Kevan) toimesta. Yhtiöiden vuokratuotot maksetaan osakkaille ja kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla. Tuottojen ja kulujen sisältyessä Kevan tilinpäätökseen on yhdistelemättä jättämisen merkitys tulokseen, taseeseen ja eläkevastuurahastoon vähäinen. Osakkuusyhtiö Kuntarahoitus Oyj harjoittaa eläkelaitoksen toiminnasta poikkeavaa luottolaitostoimintaa. Sijoituksen vaikutus eläkelaitoksen tulokseen ja taseeseen ei ole olennainen. Muiden tytär- ja osakkuusyhtiöiden merkitys on vähäinen.

Tulos ja siirto eläkevastuurahastoon

Tuloslaskelman vuosittaisten tulojen ja menojen erotus ”Rahastoituva tulos”, lisätään/vähennetään taseen eläkevastuurahastoon/-rahastosta. Tämän siirron jälkeen tilikauden tulos on nolla.

Eläkevastuurahastoon sisältyy myös sijoitusomaisuuden käyvän arvon ja hankintamenoerotuksena kertynyt realisoitumaton arvomuutos, joka on kirjattu tulokseen.

Maksutulo ja eläkkeet

Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet muodostuvat palkkaperusteisesta eläkemaksusta ja tasausmaksusta. Palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikilta työnantajilta perittävistä työansiopohjaisesta eläkemaksusta sekä työnantajakohtaisesta työkyvyttömyyseläkemaksusta. Palkkaperusteinen maksutulo laskutetaan ja kirjataan tilinpäätökseen tulorekisterin kautta ansaintajärjestelmään siirtyneiden ansioiden perusteella. Tasausmaksu kirjataan ja peritään Kevan valtuutettujen päätöksen suuruisena. Palkkaperusteinen kokonaiseläkemaksu sisältää työntekijän eläkemaksun, jonka työnantaja pidättää työntekijältä.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkemenot kirjataan tilinpäätökseen pääsääntöisesti maksuperusteisesti.

Valtion eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta on päätetty valtioneuvoston asetuksen (284/2017) 1§:ssä. Evankelis-luterilaisen kirkon, Kansaneläkelaitoksen ja Suomen Pankin henkilöstön eläkkeiden maksamiseen tarvittavien varojen siirrosta on päätetty valtioneuvoston asetuksen (928/2020) 1§:ssä. Näillä maksuilla ei ole Kevan tilinpäätökseen tulosvaikutusta. Bruttomääräiset eläkemaksut eritellään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Valtion eläkerahaston ja Kirkon keskusrahaston pankkitileille kerättävillä valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkemaksuilla ei ole vaikutusta Kevan tilinpäätökseen.

Sijoitusten arvostaminen

Sijoitusomaisuuden arvostamisessa sovelletaan kirjanpitolain (5 luku 2a§) mahdollisuutta arvostaa rahoitusvälineet tilinpäätöksessä käypään arvoon. Rahoitusvälineet koostuvat tase-erästä sijoitukset, pois lukien sijoituskiinteistöt, omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet ja osuudet.

Myös kiinteistösijoitukset arvostetaan käypään arvoon, poikkeuksena omassa käytössä olevat kiinteistöt, jotka arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintahintaan sekä omassa käytössä olevat asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet, jotka arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistösijoitukset arvostetaan käypään arvoon kiinteistökohteittain käyttäen pääasiassa tuottoarvomenetelmää. Ulkopuoliset kiinteistöarvioijat arvioivat yksittäiset kiinteistöt säännöllisin väliajoin ja päivittävät arviot vuosittain. Kiinteistörahastojen käypinä arvoina käytetään ensisijaisesti hallinnointiyhtiöiden ilmoittamia tilinpäätöshetken nettovarallisuusarvoja (ns. NAV-arvo). Mikäli tilinpäätöshetken kyseistä arvoa ei ole saatavilla, käytetään viimeistä saatavilla olevaa arvoa, oikaistuna arvostuksen jälkeen tapahtuneilla pääomamuutoksilla ko. rahastossa. Nettovarallisuusarvon puuttuessa, arvostetaan kiinteistörahasto-osuus jäljellä olevaan hankintamenuon.

Noteerattujen osakkeiden käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa kaupantekokurssia (closing price). Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään luotettavaan arvioon perustuvaa todennäköistä luovutushintaa, tai sellaisen puuttuessa hankintamenua. Pääomarahasto-osuuksien

käypänä arvona käytetään ensisijaisesti hallinnointiyhtiöiden ilmoittamia tilinpäätöshetken nettovarallisuusarvoja (ns. NAV-arvo). Mikäli tilinpäätöshetken kyseistä arvoa ei ole saatavilla, käytetään viimeistä saatavilla olevaa arvoa, oikaistuna arvostuksen jälkeen tapahtuneilla pääomamuutoksilla ko. rahastossa. Nettovarallisuusarvon puuttuessa, arvostetaan pääomarahasto-osuus jäljellä olevaan hankintamenuon. Sijoitusrahastojen käypänä arvona käytetään viimeisintä saatavilla olevaa hallinnointiyhtiön ilmoittamaa rahasto-osuuden arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineiden käypänä arvona käytetään viimeisintä saatavilla olevaa kaupantekokurssia (closing price) tai todennäköistä luovutushintaa. Käypä arvo ei sisällä kertyneitä korkoja, jotka sisältyvät siirtosaamisiin (ns. clean price).

Johdannaissopimukseen ei sovelleta kirjanpidollista suojauslaskentaa ja ne arvostetaan, muiden rahoitusvälineiden tavoin, taseessa käypään arvoon ja arvonmuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Johdannaissopimusten käypänä arvona käytetään tilinpäätöspäivän julkisesti noteerattua markkinahintaa tai vastaavan sopimuksen luotettavana pidettyä markkinahintaa, todennäköistä luovutushintaa tai ulkopuolisen tahon antamaa arviota. Optiopremioiden ennakkomaksut esitetään osana johdannaissopimusten käypää arvoa sijoitusomaisuudessa. Käypä arvo on summa, joka olisi saatu tai tullut maksettavaksi, mikäli sopimukset olisi suljettu vastakkaisilla sopimuksilla tilinpäätöshetkellä. Valuuttajohdannaiset kirjataan yhtenäisen käytännön mukaisesti edellä mainittuja arvostusperiaatteita noudattaen ja allokoidaan liitetiedoissa eri omaisuuslajeille suhteessa niiden valuuttariskiin.

Lainasaamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

Sijoitusten nettotuotto tuloslaskelmassa

Käypään arvoon arvostettavien sijoitusten kaikki arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoitusten nettotuotto sisältää sekä realisoituneet tuotot ja kulut että sijoitusten arvostuserojen muutoksen tilivuoden aikana.

Arvopapereiden lainaaminen

Tiedot tilinpäätöshetkellä arvopapereiden lainaussopimuksilla lainaksi luovutetuista arvopapereista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tilinpäätöshetkellä avoinna olevien lainaussopimusten vastapuolena on selvitysyhteisö, jolle lainaksiottaja on asettanut lainoista vakuuden.

Rahoitusvakuudet

Sitoumusten vakuudeksi annetut raha- tai arvopaperivakuudet (mm. johdannaissopimuksista) sisältyvät taseeseen ja arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon. Annetuista vakuuksista esitetään selvitys liitetiedoissa.

Sijoitusten tuotto

Sijoitusten tuotto prosentti suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan erikseen kullekin sijoituslajille ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassavirrat. Laskennassa käytetään ns. mukautettua Dietzin aika- ja rahapainotettua kaavaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituu-

desta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten arvostaminen

Aineettomien hyödykkeiden, koneiden ja kaluston kirjanpitoarvo on hankintameno vähennettynä suunnitelma- ja arvonalentumispoistoilla. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta välittömästi johtuvat menot.

Maksutulosaamiset ja muut saamiset arvostetaan nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahat ja pankkisaamiset arvostetaan nimellisarvoon.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvoa ei esitetä taseessa, vaan se on tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävä arvio tulevien eläkemenojen nykyarvosta. Pääoma-arvoa laskettaessa huomioidaan sekä maksussa olevien että tilikauden loppuun mennessä karttuneiden vielä maksamattomien Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeistä aiheutuvat eläkemenot.

Arviossa tulevien eläkemenojen kassavirrat on ennustettu käyttäen olemassa olevaa tietoa ja lukuisia erilaisia oletuksia eläkemenoihin vaikuttavista tekijöistä ja niiden kehityksestä. Tulevien eläkemenojen kassavirrat on diskontattu tilinpäätöshetkelle.

Suunnitelman mukaiset poistot

Kuluvien hyödykkeiden hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi käyttäen seuraavia taloudellisia pitoaikoja:

- rakennukset ja rakennelmat 20–40 vuotta
- rakennusten tekniset laitteet 15 vuotta
- koneet ja kalusto 5 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 3–10 vuotta

Pitkävaikutteisten aineettomien IT-hyödykkeiden poistot aloitetaan tilikaudella, jolla investointi otetaan käyttöön toiminnassa, tai menojen syntymistilikaudella tulonodotuksiin sisältyessä epävarmuutta.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan euromääräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä käypään arvoon arvostettavat erät on arvostettu tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskikurssiin. Kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti.

Vuokrasopimukset

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokraleasing-sopimukset on käsitelty ns. käyttöleasing-sopimuksina.

Toimintakulut ja poistot

Toimintakulut ja poistot esitetään omina erinään tuloslaskelmassa, oikaistuna saaduilla korvauksilla. Toimintokohtainen jako eläke-toiminnon, sijoitustoiminnon ja muiden Kevan toimintojen kesken on esitetty liitetiedoissa.

Eläkepalvelujen tuottamisesta saadut korvaukset

Keva on hoitanut lakisääteisesti valtion eläkejärjestelmän toimeenpanoa henkilöasiakkaiden osalta vuoden 2011 alusta, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkejärjestelmän toimeenpanoa vuoden 2012 alusta sekä Suomen Pankin henkilöstön eläkejärjestelmän toimeenpanoa vuoden 2021 alusta. Valtion eläkejärjestelmän toimeenpanosta aiheutuvista kustannuksista valtio on maksanut korvausta Kevalle Valtioneuvoston asetuksen (1245/2018) 2§:n mukaisesti. Evankelis-luterilainen kirkko, Kansaneläkelaitos ja Suomen Pankki ovat maksaneet eläkejärjestelmiensä toimeenpanosta aiheutuvista kustannuksista korvausta valtioneuvoston asetuksen (928/2020) 2§:n mukaisesti. Korvauksen määrä on laskettu valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:ssä tarkoitettua omakustannusarvoa vastaavasti. Vuoden 2013 alusta Keva on hoitanut valtion eläketurvan valtiotyönantajiin liittyvät lakisääteiset tehtävät ja vuoden 2017 alusta lakisääteisesti evankelisluterilaisen kirkon eläkemaksujen keräämisen.

Saadut kustannusten korvaukset toimintakuluista ja poistoista on esitetty suoriteperusteisesti tuloslaskelman ”Nettotoimintakulujen” ryhmässä, johon sisältyvät myös määrältään vähäisemmät korvaukset esimerkiksi jäsenyhteisöjen omien lisäeläkkeiden maksupalvelusta. Lakisääteisistä maksuista saadut korvaukset on esitetty ”Lakisääteiset nettomaksut” ryhmässä.

Henkilökunnan eläketurva

Kevan henkilökunnalle on järjestetty julkisten alojen eläkelain (JuEL) mukainen eläketurva.

Tuloslaskelman liitetiedot

Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet ¹

Maksulaji	2023 euroa	2022 euroa
Palkkaperusteinen maksu	5 320 293 603,92	4 963 610 895,95
Tasausmaksu*	645 000 000,00	713 000 000,00
Vuoden Kevan jäsenyhteisöjen maksut yhteensä	5 965 293 603,92	5 676 610 895,95
Edellisten vuosien oikaisut yhteensä	235 530,44	410 963,79
Luottotappiot	0,00	-2 089,36
Keven jäsenyhteisöjen maksut yhteensä	5 965 529 134,36	5 677 019 770,38

* Ennen vuotta 2023 eläkemenoperusteinen maksu.

Keven jäsenyhteisöjen eläkkeet ²

Eläkelaji	2023 euroa	2022 euroa
Vanhuuseläke	5 926 708 533,31	5 399 946 940,51
Varhennettu vanhuuseläke	125 370 335,03	122 533 932,63
Osittain varhennettu vanhuuseläke	89 782 720,33	57 624 787,49
Työraeläke	326 201,88	259 948,21
Työkyvyttömyyseläke	344 757 149,51	335 144 703,64
Perhe-eläke	210 867 183,12	197 042 061,46
Osa-aikaeläke	84 147,22	476 609,74
Kuntoutustuki	72 520 492,47	66 477 084,31
Kuntoutuskorotus	723 796,38	831 695,54
	6 771 140 559,25	6 180 337 763,53
EY-eläkkeiden siirtokorvaukset	147 378,52	2 189,16
Yhteensä	6 771 287 937,77	6 180 339 952,69

Eläkemenojen oikaisut ³

	2023 euroa	2022 euroa
Palautuneet eläkkeet	5 541 360,83	5 453 255,62
Muut oikaisut	47 750 425,97	15 294 621,60
Yhteensä	53 291 786,80	20 747 877,22

Valtion eläkkeet ⁴

	2023 euroa	2022 euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	4 264 627 594,94	4 014 207 484,31
Varhennettu vanhuuseläke	103 972 947,95	101 990 763,50
Osittain varhennettu vanhuuseläke	31 650 403,59	20 209 996,90
Työraeläke	56 912,75	1 675,86
Työkyvyttömyyseläke	80 845 632,04	79 015 539,29
Ylimääräinen eläke	9 742,20	829,15
Osa-aikaeläke	31 660,34	165 830,83
Perhe-eläke	311 819 406,95	296 425 458,16
Kuntoutusraha	2 059 260,76	2 198 275,59
Kuntoutuskorotus	95 966,05	125 097,54
Kuntoutustuki	12 338 591,19	11 261 657,96
Kuntoutus- ja kulukorvaukset	227 655,01	245 661,13
Menot yhteensä	4 807 735 773,77	4 525 848 270,22
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto)*	503 495 278,09	456 155 356,61
Menot yhteensä	5 311 231 051,86	4 982 003 626,83
Tulot		
Saadut ennakot	-5 347 242 695,04	-5 030 533 742,04
Hyvitys/veloitus (+/-)	36 011 643,18	48 530 115,21
Tulot yhteensä	-5 311 231 051,86	-4 982 003 626,83
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

* Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selviteltävät erät, muut muissa eläkelaitoksissa valtion lukuun maksettavat eläkkeet sekä EY-siirrot.

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet ⁵

	2023 euroa	2022 euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	265 330 585,20	242 876 172,14
Varhennettu vanhuuseläke	8 157 541,64	7 883 653,95
Osittain varhennettu vanhuuseläke	3 476 982,20	1 918 653,70
Työuraeläke	15 131,79	0,00
Työkyvyttömyyseläke	11 695 611,78	10 865 108,30
Ylimääräinen eläke	2 120,20	2 316,60
Osa-aikaeläke	2 981,07	24 378,86
Perhe-eläke	10 935 615,78	10 212 614,64
Kuntoutusraha	545 335,27	562 812,21
Kuntoutuskorotus	13 451,54	8 809,58
Kuntoutustuki	2 413 395,32	2 215 988,07
Kuntoutus- ja kulukorvaukset	64 897,27	60 244,46
Menot yhteensä	302 653 649,06	276 630 752,51
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto)*	-48 217 911,36	-42 541 445,50
Menot yhteensä	254 435 737,70	234 089 307,01
Tulot		
Saadut ennakot	-251 406 389,04	-230 643 271,92
Hyvitys/veloitus (+/-)	-3 029 348,66	-3 446 035,09
Tulot yhteensä	-254 435 737,70	-234 089 307,01
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

* Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selvittävät erät, muut muissa eläkelaitoksissa evankelis-luterilaisen kirkon lukuun maksettavat eläkkeet.

Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet ⁶

	2023 euroa	2022 euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	112 502 165,00	104 169 821,23
Varhennettu vanhuuseläke	4 768 244,75	4 708 956,86
Osittain varhennettu vanhuuseläke	1 790 820,36	1 122 329,84
Työkyvyttömyyseläke	4 549 735,57	4 302 100,01
Osa-aikaeläke	5 103,07	49 455,94
Perhe-eläke	3 394 467,99	3 167 826,45
Kuntoutusraha	151 814,59	170 904,30
Kuntoutuskorotus	12 045,02	7 470,61
Kuntoutustuki	886 681,56	729 234,85
Kuntoutus- ja kulukorvaukset	26 369,96	20 849,50
Menot yhteensä	128 087 447,87	118 448 949,59
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto)*	-5 404 946,43	-4 869 619,54
Menot yhteensä	122 682 501,44	113 579 330,05
Tulot		
Saadut ennakot	-122 365 520,04	-113 055 758,04
Hyvitys/veloitus (+/-)	-316 981,40	-523 572,01
Tulot yhteensä	-122 682 501,44	-113 579 330,05
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

* Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selvittävät erät, muut muissa eläkelaitoksissa Kansaneläkelaitoksen lukuun maksettavat eläkkeet sekä EY-siirrot.

Suomen Pankin eläkkeet ⁷

	2023 euroa	2022 euroa
Menot eläkelajeittain		
Vanhuuseläke	28 486 002,06	26 580 866,07
Varhennettu vanhuuseläke	891 668,88	849 301,50
Osittain varhennettu vanhuuseläke	137 699,06	81 286,34
Työkyvyttömyyseläke	502 394,12	488 372,17
Perhe-eläke	1 609 013,56	1 461 858,92
Kuntoutuskorotus	7,05	0,00
Kuntoutustuki	18 650,01	18 198,92
Menot yhteensä	31 645 434,74	29 479 883,92
Kustannustenjaon maksut ja hyvitykset (netto)*	-146 291,48	-251 967,67
Menot yhteensä	31 499 143,26	29 227 916,25
Tulot		
Saadut ennakot	-31 503 556,08	-29 589 295,92
Hyvitys/veloitus (+/-)	4 412,82	361 379,67
Tulot yhteensä	-31 499 143,26	-29 227 916,25
Tulosvaikutus Kevan tulokseen	0,00	0,00

* Kustannustenjako sisältää eri kustannustenjakojen yhteydessä Eläketurvakeskuksessa selvittävät erät. Suomen Pankin eläkkeitä ei kuitenkaan koske ns. viimeisen laitoksen periaate.

Sijoitusten nettotuotto ⁸

	2023 euroa	2022 euroa
Sijoitusten tuotot		
Korkotuotot	249 711 066,15	104 179 063,72
Osinkotuotot	57 480 808,30	48 748 018,10
Kiinteistötuotot	203 237 454,73	189 851 846,49
Myyntivoitot ja muut tuotot	6 400 121 639,71	7 641 159 010,13
	6 910 550 968,89	7 983 937 938,44
Sijoitusten kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista	-108 384 058,74	-112 934 146,56
Myyntitappiot ja muut kulut	-6 010 805 125,82	-7 197 325 800,07
	-6 119 189 184,56	-7 310 259 946,63
Arvostuserojen muutos		
Osakkeet ja osakerahastot	3 393 217 632,49	-4 046 117 744,81
Joukkovelkakirjat	579 395 793,11	-1 137 386 332,67
Lyhytaikaiset sijoitukset	0,00	0,00
Pääoma- ja infrarahastot	-230 372 959,71	-235 269 677,22
Hedge-rahastot	-8 414 771,34	239 557 948,12
Listamattomat osakkeet	-360 002,48	-15 948 087,10
Kiinteistöt	-323 469 960,05	-88 600 208,96
Muut tytär- ja osakkuusyht. osakkeet	43 713 188,40	-10 197 516,03
	3 453 708 920,42	-5 293 961 618,67
Sijoitusten nettotuotto	4 245 070 704,75	-4 620 283 626,86

Henkilöstökulut ⁹

	2023 euroa	2022 euroa
Palkat ja palkkiot	37 379 149,81	34 763 612,68
Eläkekulut	5 773 013,94	5 911 048,12
Muut lakisääteiset henkilösivukulut	1 848 911,22	1 483 810,73
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	889 996,21	568 412,90
	45 891 071,18	42 726 884,43

Toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajille maksetut palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja Jaakko Kiander	272 443,45
Varatoimitusjohtaja Tapani Hellstén	224 117,59
Varatoimitusjohtaja Kimmo Mikander	223 810,39

Toimintakulut ja poistot toiminnoittain ¹⁰

Vuonna 2023 Kululaji	Eläke-toiminto euroa	Sijoitustoiminto euroa	Kevan muut toiminnot euroa	Yhteensä euroa
Henkilöstökulut	-18 700 247,38	-10 978 783,59	-16 212 040,21	-45 891 071,18
It-kulut	-17 273 424,26	-4 607 755,99	-3 462 008,62	-25 343 188,87
Ostopalvelut	-1 592 532,87	-4 506 539,40	-3 384 622,60	-9 483 694,87
Muut toimintakulut	-271 685,49	-703 873,38	-2 918 128,49	-3 893 687,36
Ulkoiset kulut	-37 837 890,00	-20 796 952,36	-25 976 799,92	-84 611 642,28
Sisäiset tulot ja kulut	-3 261 727,23	-1 247 673,86	4 509 401,09	0,00
Toimintakulut yhteensä	-41 099 617,23	-22 044 626,22	-21 467 398,83	-84 611 642,28
Poistot	-2 570 243,26	-391 935,10	-4 168 702,31	-7 130 880,67
Toimintakulut ja poistot yhteensä	-43 669 860,49	-22 436 561,32	-25 636 101,14	-91 742 522,95
Saadut korvaukset ¹⁰	12 582 412,16	0,00	5 119 238,59	17 701 650,75
Nettotoimintakulut	-31 087 448,33	-22 436 561,32	-20 516 862,55	-74 040 872,20

Vuonna 2022 Kululaji	Eläke-toiminto euroa	Sijoitustoiminto euroa	Kevan muut toiminnot euroa	Yhteensä euroa
Henkilöstökulut	-17 393 245,89	-10 350 174,26	-14 983 464,28	-42 726 884,43
It-kulut	-17 080 574,75	-4 248 664,60	-3 374 250,53	-24 703 489,88
Ostopalvelut	-1 433 096,07	-5 970 109,70	-2 818 160,66	-10 221 366,43
Muut toimintakulut	-156 189,93	-438 471,27	-2 881 661,59	-3 476 322,79
Ulkoiset kulut	-36 063 106,64	-21 007 419,83	-24 057 537,06	-81 128 063,53
Sisäiset tulot ja kulut	-3 081 722,35	-1 091 670,17	4 173 392,52	0,00
Toimintakulut yhteensä	-39 144 828,99	-22 099 090,00	-19 884 144,54	-81 128 063,53
Poistot	-1 334 220,55	-369 049,03	-4 317 191,05	-6 020 460,63
Toimintakulut ja poistot yhteensä	-40 479 049,54	-22 468 139,03	-24 201 335,59	-87 148 524,16
Saadut korvaukset ¹⁰	11 568 147,68	0,00	4 778 388,96	16 346 536,64
Nettotoimintakulut	-28 910 901,86	-22 468 139,03	-19 422 946,63	-70 801 987,52

Tilintarkastajille maksetut palkkiot

Kevan valtuutettujen valitsema päävastuullinen lakisääteinen tilintarkastaja*	Keva 2023	Keva 2022	Konserni 2023	Konserni 2022
PricewaterhouseCoopers Oy				
Tilintarkastus	94 860,00	93 000,00	67 257,77	62 000,00
Tilintarkastuslain mukaiset toimeksiannot	0,00	0,00	13 959,78	0,00
Veroneuvonta	6 200,00	0,00	6 200,00	0,00
Muut palvelut	10 616,88	2 637,85	93 486,09	2 637,85
Ernst & Young Oy				
Tilintarkastus	0,00	8 174,08	0,00	0,00
Tilintarkastuslain mukaiset toimeksiannot	0,00	0,00	0,00	0,00
Veroneuvonta	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut palvelut	0,00	2 033,60	0,00	2 033,60
Valtiovarainministeriön asettama lakisääteinen tilintarkastaja BDO Oy				
Tilintarkastus	10 740,00	10 740,00	10 740,00	10 740,00

* PwC alkaen vuoden 2022 tilikauden tilintarkastuksesta. EY vuoden 2021 tilikauden tilintarkastuksen loppuun asti.

Saadut korvaukset ¹¹

	2023 euroa	2022 euroa
Korvaukset lakisääteisiin maksuihin		
Valtio	1 789 472,94	1 948 210,44
Evankelis-luterilainen kirkko	143 447,44	154 391,55
Kela	102 204,91	105 698,05
Suomen Pankki	15 954,51	15 626,90
	2 051 079,80	2 223 926,94
Korvaukset toimintakuluihin		
Valtio	14 201 770,68	13 083 116,09
Evankelis-luterilainen kirkko	1 957 677,18	1 802 260,48
Kela	648 730,04	593 589,99
Suomen Pankki	229 497,18	238 528,14
Muut	663 975,67	629 041,94
	17 701 650,75	16 346 536,64
Saadut korvaukset yhteensä	19 752 730,55	18 570 463,58

Taseen liitetiedot

Sijoitukset ¹²

	31.12.2023		31.12.2022	
	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Kiinteistösijoitukset				
Omassa käytössä				
Maa-alueet ja tontit	10 430 571,00	10 430 571,00	10 430 571,00	10 430 571,00
Rakennukset ja kiinteistöosakkeet*	32 476 614,82	33 245 104,75	33 634 299,59	34 382 789,52
	42 907 185,82	43 675 675,75	44 064 870,59	44 813 360,52
Sijoituskiinteistöt				
Maa-alueet ja tontit	9 724 286,83	9 724 286,83	9 724 286,83	9 724 286,83
Kiinteistöosakkeet	3 140 835 690,38	3 258 098 561,77	3 196 442 122,06	3 059 268 563,50
Muut kiinteistösijoitukset	1 348 469 502,42	1 350 901 588,08	1 548 477 044,73	1 481 895 600,29
	4 499 029 479,63	4 618 724 436,68	4 754 643 453,62	4 550 888 450,62
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	4 541 936 665,45	4 662 400 112,43	4 798 708 324,21	4 595 701 811,14
Lainasaamiset kiinteistöyhtiöiltä	0,00	0,00	41 650,00	41 650,00
Kiinteistösijoitukset yhteensä	4 541 936 665,45	4 662 400 112,43	4 798 749 974,21	4 595 743 461,14
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet				
Osakkeet	1 508 017 908,97	1 233 565 017,15	1 470 955 258,59	1 180 084 668,43
Korkorahastot	83 827 636,50	121 651 919,05	546 846 185,24	180 676 041,69
Rahasto-osuudet	32 284 526 119,99	19 019 084 278,51	28 763 851 820,71	18 987 470 233,92
Listaamattomat osakkeet	327 662 843,27	344 925 073,86	330 728 797,75	347 631 025,86
Pääoma- ja infrarahastot	11 600 451 439,84	8 913 152 630,73	10 718 188 696,08	7 801 560 490,96
Hedge-rahastot	4 509 191 104,77	3 261 459 099,04	4 425 566 841,33	3 169 420 064,26
Muut tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet ja osuudet	497 758 179,40	24 604 238,77	454 044 991,00	24 604 238,77
	50 811 435 232,74	32 918 442 257,11	46 710 182 590,70	31 691 446 763,89
Rahoitusmarkkinavälineet				
Joukkovelkakirjalainat	7 805 955 142,91	7 161 913 063,81	8 436 452 466,13	7 966 898 319,26
Rahamarkkinasijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00
	7 805 955 142,91	7 161 913 063,81	8 436 452 466,13	7 966 898 319,26
Lainasaamiset muilta kuin kiinteistöyhtiöiltä	1 485 867,35	1 485 867,35	58 582 350,15	58 582 350,15
Muut sijoitukset yhteensä	58 618 876 243,00	40 081 841 188,27	55 205 217 406,98	39 716 927 433,30
Sijoitukset yhteensä	63 160 812 908,45	44 744 241 300,70	60 003 967 381,19	44 312 670 894,44
* Rakennuksien hankinta-arvona on käytetty poistoilla vähennettyä hankintamenoa.				
	2023		2022	
Käyvän arvon ja hankinta-arvon arvostusero	18 416 571 607,75		15 691 296 486,75	
Johdannaisten negatiivinen arvostusero	-722 575 288,49		-1 451 009 087,91	
Arvostusero yhteensä	17 693 996 319,26		14 240 287 398,84	

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden muutokset ¹³

	Aineettomat oikeudet* euroa	Omassa käytössä olevat maa-alueet** euroa	Omassa käytössä olevat rakennukset** euroa	IT-laitteet euroa	Koneet ja kalusto euroa	Muut euroa	Yhteensä euroa
Valmiit 1.1.2023	28 287 054,49	10 430 571,00	33 634 299,59	934 001,45	1 599 872,56	83 846,55	74 969 645,64
Keskeneräiset 1.1.2023	1 746 756,24						1 746 756,24
Saldo 1.1.2023	30 033 810,73	10 430 571,00	33 634 299,59	934 001,45	1 599 872,56	83 846,55	76 716 401,88
Muutokset vuonna 2023							
Investoinnit, valmiit	9 839 693,46		152 326,62	270 573,53	18 746,51		10 281 340,12
Investoinnit, keskeneräiset	-1 141 440,63						-1 141 440,63
Poistot, arvonalennukset ja -korotukset			-20 000,00				-20 000,00
Suunnitelmapoistot	-4 843 470,49		-1 290 011,39	-347 582,00	-649 816,79		-7 130 880,67
Vuoden muutos	3 854 782,34	0,00	-1 157 684,77	-77 008,47	-631 070,28	0,00	1 989 018,82
Valmiit 31.12.2023	33 283 277,46	10 430 571,00	32 476 614,82	856 992,98	968 802,28	83 846,55	78 100 105,09
Keskeneräiset 31.12.2023	605 315,61						605 315,61
Saldo 31.12.2023	33 888 593,07	10 430 571,00	32 476 614,82	856 992,98	968 802,28	83 846,55	78 705 420,70

* Pitkävaikutteiset IT-menot.

** Sisältyvät taseessa kiinteistösijoituksiin.

Lainakanta lainanottajittain ¹⁴

Lainanottajat	31.12.2023 Kirjanpitoarvo euroa	%	31.12.2022 Kirjanpitoarvo euroa	%
Tytär-, osakkuus- ja kiinteistöyhtiöt	0,00	0,0	41 650,00	0,1
Muut				
Julkiset yritykset pl. asuntoyhteisöt			16 110 099,10	27,5
Yksityiset kotimaiset yritykset pl. asuntoyhteisöt	1 485 867,35	100,0	15 035 995,49	25,6
Asuntoyhteisöt			12 694 534,13	21,7
Kunnat			9 837 672,78	16,8
Kuntayhtymät			860 000,00	1,5
Ahvenanmaan maakunnan hallitus			1 611 660,00	2,7
Palkansaajakotitaloudet			1 949 130,57	3,3
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt			483 258,08	0,8
	1 485 867,35	100,0	58 582 350,15	99,9
Lainakanta yhteensä	1 485 867,35	100,0	58 624 000,15	100,0

Muut saamiset ja ennakkomaksut ¹⁵

Muut saamiset	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Korkosaatavat	87 675,44	107 414,74
Vuokrasaatavat	2 574 858,59	5 429 594,16
Eläkesaatavat	1 984 011,14	1 768 872,21
Osinkojen lähdeverosaatavat	6 058 621,75	5 271 251,79
Arvopaperien myyntisaamiset	611 872 753,78	121 639 837,82
Johdannaissaatavat	15 677 000,00	413 080 000,00
Muut	35 652 648,78	6 748 558,17
Muut saamiset yhteensä	673 907 569,48	554 045 528,89

Ennakkomaksut	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Katemaksu Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeisiin	1 665 685,54	1 506 069,14
Katemaksu kirkon eläkkeisiin	21 340 835,25	19 834 039,29
Katemaksu Kelan eläkkeisiin	8 507 455,40	7 974 252,74
Katemaksu Suomen Pankin eläkkeisiin	1 979 399,56	1 885 090,28
Muut ennakkomaksut	6 233 033,91	6 368 073,56
Ennakkomaksut yhteensä	39 726 409,66	37 567 525,01

Muut siirtosaamiset ¹⁶

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Valtio	107 400 424,43	100 470 271,81
Evankelis-luterilainen kirkko	7 511 594,69	7 536 526,02
Kela	3 026 545,03	3 041 890,57
Suomen Pankki	778 078,71	764 080,69
Muut	13 879 187,24	6 375 716,16
Muut siirtosaamiset yhteensä	132 595 830,10	118 188 485,25

Eläkevastuurahasto ¹⁷

	2023 euroa	2022 euroa
Rahaston pääoma 1.1.	62 646 862 117,92	67 717 219 072,21
Rahaston muutokset	3 517 469 738,60	-5 070 356 954,29
Rahaston pääoma 31.12.	66 164 331 856,52	62 646 862 117,92

Muut velat ¹⁸

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut	131 147 173,13	122 598 951,92
Valtio/ennakonpidätykset	102 940 053,31	98 182 449,93
Evankelis-luterilainen kirkko/ennakonpidätykset	5 162 856,51	4 844 646,25
Kela/ennakonpidätykset	2 639 049,17	2 505 224,91
Suomen Pankki/ennakonpidätykset	761 494,91	722 914,59
Arvonlisävero	8 260 206,22	5 997 752,97
Ostovelat	4 180 752,68	3 991 819,47
Saadut johd.sopimusvakuudet	390 660 000,00	395 540 000,00
Muut velat	4 346 753,93	4 347 615,49
Muut velat yhteensä	650 098 339,86	638 731 375,53

Siirtovelat ¹⁹

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Johdannaisten negatiiviset markkina-arvot	729 562 907,87	1 453 239 087,91
Palkka- ja lomapalkkavelat	12 580 960,28	10 149 353,72
Valtio	37 712 739,29	49 928 294,66
Evankelis-luterilainen kirkko	7 405,32	106 566,29
Kela	2 521,23	2 918,52
Suomen Pankki	4 490,00	362 554,87
Muut siirtovelat	161 357,53	104 091,60
Siirtovelat yhteensä	780 032 381,52	1 513 892 867,57

Saamiset ja velat tytär- ja osakkuusyhtiöt ²⁰

Saamiset	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Lainasaamiset tytär-, osakkuus- ja kiinteistöyhtiöiltä*	0,00	41 650,00
Pääomalainat muille kiinteistöyhtiöille*	17 261 615,01	175 102 466,43
Muut saamiset kiinteistötytäryhtiöiltä ja muilta tytär- ja osakkuusyhtiöiltä**	17 270 061,51	12 150 625,42
Siirtosaamiset kiinteistötytär- ja osakkuusyhtiöiltä***	0,00	228,12
Saamiset yhteensä	34 531 676,52	187 294 969,97
Velat	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Velat kiinteistötytär- ja osakkuusyhtiöille****	24 856,00	214 395,53
Velat yhteensä	24 856,00	214 395,53

Esitetty tase-erässä

* sijoitukset: kiinteistösijoitukset

** saamiset: saamiset tytär- ja osakkuusyhtiöiltä

*** siirtosaamiset: korot

**** velat: velat tytär- ja osakkuusyhtiöille

Kiinteistöt, kiinteistöosakkeet ja muut kiinteistösijoitukset ²¹

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Omassa käytössä olevat maa-alueet ja rakennukset	42 907 185,82	43 675 675,75
Sijoituskiinteistöt		
Maa-alueet, tontit ja rakennukset	9 724 286,83	9 724 286,83
Kiinteistötäyhtiöiden osakkeet	2 599 126 753,40	2 832 757 141,47
Osakkuusyhtiöiden osakkeet ja osuudet	249 087 619,84	198 444 884,44
Muut kiinteistöosakkeet	12 054 346,53	7 366 231,49
Kiinteistösijoitusten osakkeet, Pohjoismaat	280 566 970,61	219 530 304,37
	3 150 559 977,21	3 267 822 848,60
Muut kiinteistösijoitukset		
Osuudet kiinteistörahastoista		
Blackstone Real Estate Partners IX Lux SCSp	263 685 139,75	193 934 157,35
Lähitapiola Yhteiskuntakiinteistöt Ky	96 898 280,17	122 000 000,11
Blackstone Real Estate Partners Europe VI LP	92 627 603,00	82 114 197,27
Aberdeen Keva Asia IV Property Fund	72 426 934,29	66 167 283,83
Oreima IV	63 416 773,00	67 500 000,00
Blackstone Real Estate Partners Europe V LP	62 967 157,00	67 956 553,67
Ares European Real Estate Fund V LP	61 413 875,00	60 708 152,29
Areim Fastigheter 4 AB	58 715 463,31	48 601 773,42
Landmark RE Partners K VIII Offshore Co inv LP	58 539 567,08	23 743 761,02
EQT Real Estate II LP	46 437 821,00	39 878 428,49
Carlyle Realty VIII LP	44 394 179,40	39 624 863,28
Landmark RE Partners VIII Offshore Fund LP	44 349 425,01	32 025 312,19
Patrizia TransEuropean Properties VI LP	43 322 232,00	38 250 000,00
Patron Capital V LP	31 258 330,00	20 825 901,00
LRAF Holdings VII Hazel LP	30 592 906,24	3 147 592,89
Areim Fastigheter 5 AB	27 217 016,14	38 372 394,69
Landmark LRAF Holdings VIII Yeti LP	23 823 158,64	18 109 946,03
DEAS Property Fund Finland I Ky	22 491 152,53	29 999 999,99
Carlyle Realty Partners IX LP	20 438 485,17	18 236 595,66
Aberdeen Asia III Property Fund of Funds	17 065 248,77	26 916 116,06
Ares European Real Estate Fund IV LP	16 137 228,00	25 175 203,44
Sierra Portugal Fund	14 771 855,00	21 965 847,05
Blackstone Real Estate Asia III Feeder ONT LP	14 111 067,04	18 634 596,46
DEAS Property Fund Finland I Ky Secondary	9 116 265,02	9 500 000,00
Landmark Real Estate Partners IX Co investment Fund	8 887 511,38	8 827 672,78
Blackstone Real Estate Partners X Lux SCSp	8 358 640,76	9 574 962,41
	1 253 463 314,71	1 131 791 311,38
Muut kiinteistörahastosijoitukset	77 744 572,70	201 816 253,62
Muut kiinteistösijoitukset, pääomallinat	17 261 615,01	17 294 023,08
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet yhteensä	4 541 936 665,45	4 662 400 112,43

Sijoituskiinteistöjen omistusosuudet

	31.12.2023		31.12.2023
Kiinteistötytäryhtiöt		Kiinteistö Oy Kaarenmänty	100,00%
Asunto Oy Tuusulan Rykmentin puistotie 17	100,00%	Kiinteistö Oy Kaarenpetäjä	100,00%
Kiint. Oy Lintulahdenkulma	100,00%	Kiinteistö Oy Kalliokrouvi	100,00%
Kiinteistö Oy Abraham Wetterintie 6	100,00%	Kiinteistö Oy Kannelmäen Tontit	100,00%
Kiinteistö Oy Albertinkatu 34	100,00%	Kiinteistö Oy Karhu	100,00%
Kiinteistö Oy Aurajoenranta	100,00%	Kiinteistö Oy Kauppakeskus Kaari	100,00%
Kiinteistö Oy Espoon Itsehallintotie 2-4	100,00%	Kiinteistö Oy Keilarannanpuisto	100,00%
Kiinteistö Oy Espoon Keilasatama 5	100,00%	Kiinteistö Oy Kiirulankulma	100,00%
Kiinteistö Oy Espoon Komentajankatu 4	100,00%	Kiinteistö Oy Kipparin Kruunu	100,00%
Kiinteistö Oy Espoon Suviiniitty	100,00%	Kiinteistö Oy Konalankuja 1-3	100,00%
Kiinteistö Oy Gaselli	100,00%	Kiinteistö Oy Kotkan Kaivokaari	100,00%
Kiinteistö Oy Hatanpään Elisa	100,00%	Kiinteistö Oy Kouvolan Hansakaari	100,00%
Kiinteistö Oy Haukipurontie	100,00%	Kiinteistö Oy Kulma-Sarvis	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Muotokuvankatu 2	100,00%	Kiinteistö Oy Kuopion Haapaniemenkatu 18	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Aleksanterinkatu 52	100,00%	Kiinteistö Oy Kuopion Kirkkokatu 1	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Apollonkatu 10	100,00%	Kiinteistö Oy Kuopion Safiiri	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Auringonkehrä	100,00%	Kiinteistö Oy Kuopion Särkiranta 6	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Hämeentie 17 a	100,00%	Kiinteistö Oy Kuopion Tulliportinkatu 3	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Kaivonkatsojantie 8	100,00%	Kiinteistö Oy Käsityöläiskatu 18	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Kuparitalo	100,00%	Kiinteistö Oy Lahden Laaksokatu 7	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Liisankatu 14	100,00%	Kiinteistö Oy Lahden Rauhankatu 5	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Merikorttikuja 4	100,00%	Kiinteistö Oy Lakelanportti	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Pohjoinen Rautatiekatu 25	100,00%	Kiinteistö Oy Lappeenrannan Porarinpolku 1	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Rukkilantie 7-9	100,00%	Kiinteistö Oy Lielahतिकeskus	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Strömberginaukio	100,00%	Kiinteistö Oy Lohjantähti	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Suvilahdenkatu 6	100,00%	Kiinteistö Oy Mastokoukku	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Tapulikaupungintie 11	100,00%	Kiinteistö Oy Menuetto	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Tynnenmerenkatu 3	100,00%	Kiinteistö Oy Oulun Tullipuomi	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Työpajankatu 13	100,00%	Kiinteistö Oy Paciuksenkatu 21	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Valimotie 17-19	100,00%	Kiinteistö Oy Piispanpuro	100,00%
Kiinteistö Oy Helsingin Veneentekijänranta	100,00%	Kiinteistö Oy Porin Valta-Antti	100,00%
Kiinteistö Oy Hermannin Tuulensuuntori	100,00%	Kiinteistö Oy Powergate Vaasa	100,00%
Kiinteistö Oy Hermian Bitti	100,00%	Kiinteistö Oy Quartetto	100,00%
Kiinteistö Oy HTC Santa Maria	100,00%	Kiinteistö Oy Ratinanraitti	100,00%
Kiinteistö Oy HTC Vega	100,00%	Kiinteistö Oy Rauman Kanalinparras	100,00%
Kiinteistö Oy Hämeenlinnakeskus	100,00%	Kiinteistö Oy Riihentausta	100,00%
Kiinteistö Oy Jokiniementalo	100,00%	Kiinteistö Oy Riihimäen Merkurius	100,00%
Kiinteistö Oy Jyväskylän Isohovi	100,00%	Kiinteistö Oy Rovaniemen Ahjotie 30	100,00%
Kiinteistö Oy Jyväskylän Schaumanin Puistotie 11	100,00%	Kiinteistö Oy Rovaniemen Pohjanpuistikko	100,00%
Kiinteistö Oy Kaapelipuisto	100,00%	Kiinteistö Oy Rukavarri	100,00%

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023		31.12.2023	
Kiinteistö Oy Ruoholahdenkatu 8	100,00%	Kiinteistö Oy Värитеhtaankatu 4	100,00%
Kiinteistö Oy Seinäjoen Alkionkatu 4	100,00%	Kiinteistö Oy Westport	100,00%
Kiinteistö Oy Seinäjoen Torikatu 21	100,00%	Mågen Ejendomme Aps	100,00%
Kiinteistö Oy Sofianlehdonkadun senioritalo	100,00%	Oy Kamppiparkki Ab	100,00%
Kiinteistö Oy Sörnäisten Rantatie 31	100,00%	Kiinteistö Oy Tilkanhovi	99,99%
Kiinteistö Oy Tampereen Hovi-Sarvis	100,00%	Kiinteistö Oy Helsingin Kaarlenkatu 9 -11	99,56%
Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenkadunaukio	100,00%	Kiinteistö-oy Rekipellonpuisto 1	98,93%
Kiinteistö Oy Tampereen Ilveshotelli	100,00%	Kiinteistö Oy Pohjoisesplanadi 37	98,64%
Kiinteistö Oy Tampereen Pellavanlikka	100,00%	Mrec Logistics Ky	97,00%
Kiinteistö Oy Tampereen Tarmontalo	100,00%	Kiinteistö Oy Kirkkonummen Kunnantalo	95,00%
Kiinteistö Oy Tampereen Tullinkulma	100,00%	Kiinteistö Oy Mikonkatu 2 - Pohjoisesplanadi 35	92,71%
Kiinteistö Oy Tampereen Yliopistonkatu 57	100,00%	Kiinteistö Oy Tampereen Hämeenkatu 11	66,59%
Kiinteistö Oy Tirkkosentalo	100,00%		
Kiinteistö Oy Turun Catharina	100,00%	Osakkuusyhtiöt	
Kiinteistö Oy Turun Kaakelinna	100,00%	Campus Marian Kehitys Oy	50,00%
Kiinteistö Oy Turun Pakkarinpuisto	100,00%	Stadsrum Fastigheter AB	49,40%
Kiinteistö Oy Turun Panimonlinna	100,00%	Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	49,00%
Kiinteistö Oy Turun Telakkaranta	100,00%	Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	49,00%
Kiinteistö Oy Turun Väinämöinen	100,00%	Leppävaaran Hotelliikiinteistö Oy	49,00%
Kiinteistö Oy Turun Yliopistonkatu 22	100,00%	Kiinteistö Oy Selloparkki	24,81%
Kiinteistö Oy Tuusulan Kievarinkaari	100,00%	Kiinteistö Oy Massun Parkki	22,92%
Kiinteistö Oy Tuusulan Tykkimiehenraitti	100,00%		
Kiinteistö Oy Vaasan Pitkäkatu 52	100,00%	Muut osakkeet	
Kiinteistö Oy Valimotie 15	100,00%	Asunto Oy Espoon Sellonkulma	18,38%
Kiinteistö Oy Vantaan Kielotie 50	100,00%	Kiinteistö Oy Kluuvin Pysäköinti	13,07%
Kiinteistö Oy Vantaan Lähettilääntie 7	100,00%	P-Turkuparkki Oy	4,71%
Kiinteistö Oy Vantaan Osmankäämintie 5	100,00%	Asunto Oy Laivastokatu 8-10	3,31%
Kiinteistö Oy Vantaan Puutarharanta	100,00%	Bostadsaktiebolaget Semafor	2,60%
Kiinteistö Oy Vantaan Spinellikuja 1	100,00%		

* Kiinteistösijoituksissa ryhmän rakennukset ja kiinteistöosakkeet alla.

Suurimmat osakeomistukset ²²

31.12.2023 Nimi	kpl	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Novo Nordisk A/S	856 282	80 206 424,91	19 414 842,36
Roche Holding AG	235 356	62 143 133,91	57 379 883,84
Schneider Electric SE	293 165	53 291 533,70	26 476 328,84
Siemens AG	309 876	52 654 129,92	33 659 912,08
Sanofi	581 855	52 227 304,80	47 382 808,06
Atlas Copco AB	3 219 987	50 363 080,74	32 728 003,56
SAP SE	357 525	49 867 587,00	29 270 571,75
Michelin	1 391 317	45 162 149,82	41 128 950,84
EQT AB	1 660 270	42 643 921,23	25 138 686,09
Heineken NV	443 750	40 798 375,00	41 367 109,27
Beiersdorf AG	298 800	40 547 160,00	30 271 709,72
Experian PLC	1 099 856	40 524 007,96	35 063 437,49
Skandinaviska Enskilda Banken AB	3 192 727	39 937 861,18	30 197 211,67
Air Liquide SA	222 947	39 265 425,64	29 170 239,19
Tryg A/S	1 954 100	38 516 186,99	38 510 509,87
Adidas AG	206 400	38 010 624,00	38 992 357,92
Nordea Bank Abp	3 359 960	37 718 910,96	26 272 218,33
DNB Bank ASA	1 921 300	36 920 137,00	31 724 136,53
Remy Cointreau SA	295 427	33 974 105,00	33 224 943,09
Sonova Holding AG	111 883	33 154 098,49	23 880 232,71
Sampo Oyj	814 100	32 246 501,00	26 565 903,56
Davide Campari-Milano NV	3 097 692	31 642 923,78	19 970 810,82
Sika AG	106 545	31 491 756,48	13 835 604,37
Svenska Handelsbanken AB	3 139 080	30 963 618,06	27 795 685,65
Thule Group AB	1 244 114	30 777 694,03	29 384 394,69
Husqvarna AB	4 037 691	30 195 349,60	32 983 886,34
Royal Unibrew A/S	477 480	28 900 324,44	35 019 715,48
Salvatore Ferragamo SpA	2 308 240	28 183 610,40	41 868 622,94
Croda International PLC	473 040	27 488 084,69	32 462 056,16
Assa Abloy AB	1 039 100	27 185 538,03	21 005 214,59
Capgemini SE	134 945	25 470 868,75	21 553 689,15
Prudential PLC	2 241 430	22 882 419,84	35 072 015,86
JCDecaux SA	1 229 262	22 372 568,40	24 606 196,06
DSV A/S	133 030	21 160 496,59	17 072 837,96
Boliden AB	739 211	20 951 861,89	16 566 209,81
MTU Aero Engines AG	106 928	20 877 692,00	24 953 677,26
Amadeus IT Group SA	313 848	20 362 458,24	14 371 099,92

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023 Nimi	kpl	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Epiroc AB	1 094 414	19 943 268,82	9 677 187,91
Tele2 AB	2 436 047	18 999 234,62	21 310 010,05
Smith & Nephew PLC	1 432 948	17 783 032,25	22 698 709,99
St James's Place PLC	2 223 610	17 491 051,10	29 929 498,63
Applied Materials Inc	102 500	15 033 642,53	15 051 879,23
Elisa Oyj	358 379	15 005 328,73	19 205 741,97
ASML Holding NV	19 860	13 538 562,00	9 350 275,54
		1 478 874 044,52	1 233 565 017,15
Muut		29 143 864,45	0,00
Yhteensä		1 508 017 908,97	1 233 565 017,15

Rahasto-osuudet ²³

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Mercer Investment Fund 1	16 269 354 747,40	11 838 307 244,50
Mercer Investment Fund 2	16 015 171 372,59	7 180 777 034,01
Yhteensä	32 284 526 119,99	19 019 084 278,51

Yhdistelmärahastojen käyvästä arvosta korkosijoituksiin tuotonlaskennallisesti luokiteltava osuus on yhteensä 6 535 955 953 euroa.

Suurimmat pääomasijoitukset ²⁴

Suurimmat pääomarahastosijoitukset

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Blackstone Core Equity Partners LP	395 590 553,07	210 380 600,63
Keva Investments IV LP	355 591 913,96	232 123 220,35
Keva Investments III LP	300 265 290,16	151 823 642,02
Carlyle Partners VII LP	266 417 226,64	207 328 960,55
Resolute Fund IV LP	235 605 421,97	92 393 491,37
EQT IX No 1 LP	228 278 575,07	185 463 923,53
Warburg Pincus Global Growth-E LP	223 053 604,71	143 826 560,99
Keva Crown Secondaries Fund L.P	220 860 188,41	155 950 275,19
Bridgepoint Europe VI LP	219 295 893,00	136 344 977,20
EQT VIII LP	216 961 600,38	150 947 780,84
Apollo Investment Fund IX LP	204 772 296,49	144 408 307,66
Keva Crown Emerging Asia Fund III LP	201 313 596,46	144 001 793,33
Cinven Fund 7 LP	198 488 002,00	165 399 725,64
Advent International GPE IX SCSp	188 572 269,00	136 627 181,00
Platinum Equity Capital Partners V LP	185 318 778,28	119 230 938,24
Resolute Fund V LP	183 381 881,44	125 498 647,06
European Diversified Infrastructure Fund III SCSp	182 555 515,20	150 000 000,00
EQT Infrastructure IV LP	173 302 738,00	123 870 275,98
Antin Infrastructure Partners IV B SCSP	167 006 973,00	139 962 025,00
ASF VIII LP	164 667 755,56	106 439 504,49
Keva Investments Ky	161 434 555,54	185 069 367,46
Committed Advisors Secondary Fund IV SLP	153 812 774,00	86 235 000,06
Advent GPE VIII LP	139 970 283,00	85 114 121,00
Clearlake Capital Partners VI LP	136 607 815,15	83 056 757,04
Blackstone Capital Partners VIII Lux SCSp	134 155 921,92	106 449 110,95
EQT Infrastructure V LP	134 110 493,00	111 981 075,96
Energy Capital Partners IV D LP	133 724 844,09	99 146 815,25
Silver Lake Partners VI LP	132 833 861,28	121 804 655,82
Keva Crown Emerging Asia Fund II LP	132 799 527,35	74 195 517,09
Warburg Pincus Private Equity XII LP	130 328 311,95	66 608 948,79
Hellman & Friedman Capital Partners IX LP	122 103 941,98	82 877 031,65
Ares Corporate Opportunities Fund V LP	120 801 215,98	90 768 841,14
MBK Partners Fund IV LP	117 735 160,76	62 631 232,50
PAI Europe VII LP	114 056 872,92	86 525 499,99
Carlyle Asia Partners V LP	113 412 329,06	106 153 098,44
Hellman & Friedman Capital Partners X LP	107 194 094,64	96 870 028,95
Silver Lake Partners V LP	103 661 106,39	77 174 643,70
Hg Genesis 9 A LP	99 467 661,69	77 031 809,39

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Cinven Fund 6 LP	98 642 143,45	56 885 472,69
Clearlake Capital Partners V LP	98 194 815,87	71 454 732,93
Blackstone Capital Partners VII LP	96 776 804,79	70 782 081,23
Keva Investments V LP	96 454 746,17	99 094 700,95
Platinum Equity Capital Partners IV LP	94 380 828,52	58 123 996,20
Wynnchurch Capital IV LP	93 561 620,37	41 335 761,70
Carlyle Partners VIII LP	87 900 709,93	93 550 737,60
Altor Fund V AB	82 647 319,00	69 695 686,11
Clearlake Capital Partners VII LP	81 882 189,54	81 292 527,76
Wynnchurch Capital V LP	80 882 918,04	62 512 473,33
Pine Brook Capital Partners II LP	80 678 544,29	93 041 049,81
Lexington Capital Partners VIII LP	80 093 796,77	74 171 149,56
Crown Global Secondaries IV PLC	79 726 906,27	11 669 036,76
Cortec VII A LP	78 812 794,05	66 803 617,31
MBK Partners Fund V LP	73 722 758,73	51 857 907,00
FSN Capital Fund VI LP	71 906 001,00	65 453 310,90
Committed Advisors Secondary Fund III SLP	69 332 692,00	19 479 326,97
Infranode II AB	68 009 908,00	78 645 340,00
Keva Crown Emerging Asia Fund I LP	67 874 025,67	2 151 388,75
Montagu V LP	67 520 756,00	53 480 971,43
Centerbridge III LP	65 743 665,48	54 154 845,55
Blackstone Core Equity Partners II Lux SCSp	65 621 741,50	54 835 615,56
Montagu VI LP	65 385 108,00	60 614 266,09
ASF VII Infrastructure LP	64 703 102,58	35 690 529,90
EQT VII LP	62 864 293,00	61 143 923,44
Insight Partners EU XII SCSp	62 404 872,96	70 188 443,83
Crescent Mezzanine VII LP	61 245 600,30	64 244 449,26
Advent International GPE X A SCSp	60 355 422,00	63 664 339,00
Affinity Asia Pacific Fund V LP	60 188 634,38	51 232 605,96
Lindsay Goldberg IV LP	56 961 585,80	52 810 120,95
Ulysses Co Inv partners LP	55 143 060,90	33 611 967,34
Warburg Pincus Global Growth 14 LP	54 006 907,05	53 176 901,13
Energy Capital Partners V LP	53 380 937,82	49 035 432,94
Crown Secondaries Special Opportunities PLC	53 331 510,67	0,00
Bridgepoint Europe V LP	52 486 640,00	44 059 913,44
ASF Winston Co-Invest LP	52 292 372,20	33 318 048,35
EQT Infrastructure IV Co-Investment D SCSp	50 124 829,20	37 160 235,28
EQT Infrastructure III LP	49 085 637,63	44 764 163,49
Altor Fund IV AB	47 828 856,00	41 496 088,34
Carlyle Asia Partners IV LP	45 293 112,44	46 581 086,65
ASF Cruise LP	45 152 926,01	917,99

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Resolute Fund III LP	42 667 588,44	34 645 328,02
Bowmark Capital Partners VI LP	42 620 481,02	34 056 723,46
Platinum Equity Capital Partners VI LP	42 516 931,43	43 362 613,18
Energy Capital Partners Volt Parent LP	42 327 913,33	9 547 945,42
Infrastructure Lux III SCA SICAV RAIF EFW Co Invest Fund	41 139 985,08	36 905 475,85
DevCo Partners III Ky	39 330 184,44	36 347 333,32
Warburg Pincus China LP	37 554 269,87	25 945 045,42
Insight Partners EU XII Buyout Annex Fund SCSp	37 144 257,87	34 027 340,56
Carlyle Sabre Coinvestment LP	36 677 077,10	26 536 930,56
Infrastructure Lux III SCA SICAV RAIF Glasfaser Co Invest Fund	36 664 856,55	29 507 229,27
Committed Advisors Secondary Fund V SLP	36 283 483,00	33 092 513,66
EQT Infrastructure V Co Investment B SCSp	36 067 789,32	26 214 610,28
EQT Marcel Co Investment	35 904 246,33	25 856 229,57
Antin Infrastructure IV Gator Co Invest	35 378 065,55	26 473 982,97
Hitec Vision VII LP	35 320 367,68	47 967 894,70
Blackstone Motion Partners Cayman LP	34 367 690,60	35 756 863,85
Hitec Vision VI LP	34 286 414,08	43 576 470,16
Carlyle Partners VI LP	33 829 100,62	31 612 687,39
Warburg Pincus China-Southeast Asia Fund LP	33 614 928,67	31 298 547,55
Warburg Pincus Private Equity XI LP	32 492 231,83	11 367 575,53
Energy Capital Partners IV RTI Co invest LP	31 814 484,32	26 963 868,30
EQT Infrastructure V Co investment H SCSp	31 654 902,51	23 357 664,20
Apollo Investment Fund X LP	31 377 227,63	34 569 675,01
SAIF Partners III LP	30 908 449,02	2 242 774,75
Cinven 7 Enak Aggregator LP	30 521 562,00	25 000 000,00
Energy Capital Partners III D LP	29 664 462,59	14 465 214,09
MBK Partners Fund III LP	27 472 330,45	22 048 327,70
Intera Fund III Ky	27 207 498,00	24 614 870,51
EQT IX Co-Investment D SCSp LP	26 930 660,00	26 308 951,00
Fitzgerald Fund US LP	26 811 889,23	27 129 823,37
Zeus Co Investment LP	26 441 247,36	19 795 598,87
EQT Infrastructure IV Co Investment K SCSp	26 283 462,00	25 000 000,00
Kasvurahastojen Rahasto II Ky	26 193 381,00	12 340 301,69
WP Intrepid Co Invest Holdings I LP	26 158 914,16	12 603 982,86
Pinebridge SOP Feeder LP	26 121 904,20	19 271 812,55
Crown Global Secondaries III PLC	25 495 718,68	0,91
EQT X LP	24 912 929,57	27 054 446,22
Blackstone Chariot Co Invest LP	24 430 887,00	21 347 248,58
BCP 8 Emerald UTP Aggregator LP	23 365 222,01	20 897 897,59
EQT Infrastructure VI Co investment C SCSp	22 964 095,69	23 611 534,09

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Blackstone Capital Partners Asia II Lux SCSp	22 897 563,01	23 451 732,52
IP Pace II Holdings LP	22 851 410,07	22 201 175,45
EQT Active Core Infrastructure Co Investment B SCSp	22 624 434,50	23 630 292,17
ASF IX EU SCS	22 556 430,88	22 694 641,33
FSN Capital Leo Co Investment LP	21 306 751,00	20 000 000,00
Advent Global Technology II A SCSp	20 838 300,55	17 726 037,87
Apollo IX Tiger Co-Invest LP	20 381 925,70	9 608 040,07
PSP V RH Feeder LP	20 191 976,57	14 306 321,23
Sponsor Fund V Ky	19 811 087,29	21 658 913,78
Glennmont Clean Energy Fund IV Feeder SCA	19 550 819,00	23 053 386,63
Silver Lake Strategic Investors VI LP	19 097 747,60	18 582 179,60
Sponsor Fund IV Ky	18 983 250,00	16 044 277,21
EQT IX CO-Investment C SCSp LP	18 423 534,93	11 294 062,78
HFCP X Minerva Partners LP	18 416 872,49	15 784 936,58
Hg Genesis 10 A LP	18 239 251,72	17 744 155,21
AP Arsenal Co Invest LP	18 174 172,03	18 436 530,64
AI Co Investment I A SCSp	17 914 153,93	18 075 376,47
Bengal Co Invest SCSp	17 606 906,37	16 109 109,20
FSN Capital Unique Co Investment LP	16 944 730,00	15 000 000,00
Advent International GPE VII LP	16 460 928,00	35 658 080,00
Cinven Fund 5 LP	15 639 404,00	22 987 952,88
Kasvurahastojen Rahasto III Ky	15 003 145,00	13 069 103,44
Wynnchurch Capital III LP	14 669 446,23	15 020 470,90
SLP Zephyr Investors LP	13 127 770,47	12 863 250,97
Altor Fund III LP	12 866 156,00	14 015 137,70
Blackstone TN Partners LP	12 800 192,61	25 494 540,56
Intera Fund IV Ky	12 239 789,00	17 064 000,01
HitecVision SpringPoint LP	12 224 041,08	13 298 048,59
Kasvurahastojen Rahasto Ky	12 043 394,00	4 559 328,51
Antin Infrastructure Partners V B SCSp	11 174 562,00	14 110 000,00
ASF Blazer Co Investment B LP	10 609 483,31	9 722 110,27
Bridgepoint Europe IV A	10 037 508,00	10 537 786,52
Cortec Group Fund VIII A LP	9 759 341,22	11 838 399,69
ASF VIII Infrastructure EU SCS	9 593 200,95	9 044 140,43
EQT Active Core Infrastructure No1 SCSp	9 514 558,00	11 404 741,00
Hitec Vision Asset Solutions	9 373 548,46	17 713 426,04
ASF Peace II Co invest LP	9 289 221,76	8 092 034,51
Four Seasons Blocker Aggregator LP	9 049 773,80	9 611 687,80
Apollo IX Connect Co Invest Holdings LP	9 005 797,33	9 174 947,18
Crown Secondaries Special Opportunities III PLC	8 311 436,24	7 963 126,03
Crescent Mezzanine VI LP	7 230 630,80	9 828 497,00

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Kasvurahastojen Rahasto IV Ky	6 111 248,00	7 065 364,60
EQT Infrastructure II LP	6 052 294,00	20 283 665,52
Advent International GPE VI LP	5 704 412,00	16 413 528,00
	11 569 735 628,03	8 619 938 419,63
Muut pääomarahastosijoitukset	30 715 811,81	293 214 211,10
Pääomarahastosijoitukset yhteensä	11 600 451 439,84	8 913 152 630,73

Sijoitukset noteeraamattomiin yhtiöihin

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Ankhiale TopCo AB	241 670 872,39	260 056 837,71
Jarla HoldCo Oy	85 991 970,88	84 868 236,15
Noteeraamattomat yhteensä	327 662 843,27	344 925 073,86
Pääomasijoitukset yhteensä	11 928 114 283,11	9 258 077 704,59

Hedgerahastot ²⁵

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Citadel Kensington Global Strategies Fund	583 594 518,74	230 766 258,17
GoldenTree Master Fund	402 915 392,51	248 368 635,59
Marshall Wace Eureka Fund	383 778 430,51	236 758 243,75
OZ Overseas Fund II	347 891 640,32	170 940 193,68
Davidson Kempner International, Ltd - Class C	238 624 065,16	126 202 186,75
Man Institutional Portfolio 1964 SP	233 557 918,55	231 310 140,64
King Street Capital	225 693 605,67	146 418 652,46
Blackstone Tactical Opportunities III	197 330 976,47	178 853 276,06
Viking Global Equities III Ltd	184 549 716,74	189 735 319,23
Samlyn Net Neutral Offshore LTD	176 776 649,41	168 236 877,52
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International V L.P.	167 314 358,37	133 534 652,28
York Distressed Asset Fund IV	165 625 760,18	128 860 652,38
Taconic Opportunity Offshore Fund	116 600 088,35	95 122 542,54
H.I.G Bayside Loan Opportunity Fund V	112 386 802,00	107 786 081,50
York Distressed Asset Fund III	95 445 658,82	83 469 265,00
Arcmont Private Debt Fund	93 004 405,38	105 193 270,90
Steadfast International Ltd	90 953 489,59	84 118 438,76
Arcmont Direct Lending Fund III	83 658 141,00	79 207 066,62
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International III	82 681 994,57	39 686 571,77
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International IV	77 134 124,89	38 943 530,06
Ares Capital Europe IV	75 506 545,00	76 060 830,59
Ares Capital Europe III Feeder	64 146 676,00	62 430 278,69
York European Distressed Credit Fund II	53 761 854,30	54 589 890,97
EQT Credit Opportunities III	45 546 142,57	42 621 817,54
GoldenTree CLO Debt Investment Fund	43 156 553,85	20 977 164,58
H.I.G.WhiteHorse Direct Lending Fund	37 146 791,57	43 181 602,71
H.I.G Bayside Loan Opportunity Feeder Fund IV	36 905 225,34	40 632 231,51
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International VI L.P.	25 133 742,99	23 568 086,01
Blackstone Tactical Opportunities IV Lux SCSp	23 755 495,02	28 448 765,21
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International II	17 995 174,66	16 410 111,03
Alyeska Fund	9 462 110,55	4 132 417,41
H.I.G Bayside Loan Opportunity Feeder Fund III	8 569 835,00	17 002 526,47
Arcmont Direct Lending Fund II	6 606 621,56	5 377 132,73
Blue Mountain Credit Alternatives Fund Ltd	1 580 253,67	1 979 296,62
AllBlue Class A	379 997,69	229 202,61
Davidson Kempner Long-Term Distressed Opportunities International	20 347,77	305 888,70
Yhteensä	4 509 191 104,77	3 261 459 099,04

Muut tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet ²⁶

31.12.2023 Yhtiön nimi	Omistusosuus %	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Tytäryhtiöt			
Kuntasijoitus KE Oy ¹	100,00	8 409,40	8 409,40
		8 409,40	8 409,40
Osakkuusyhtiöiden osakkeet			
Kuntarahoitus Oyj ²	30,66	497 749 770,00	24 595 829,37
		497 749 770,00	24 595 829,37
Yhteensä		497 758 179,40	24 604 238,77

¹ Toimii vastuunalaisena yhtiömiehenä Keva Investments Ky:ssä, jonka kautta omistetut sijoitukset on esitetty pääomarahastoissa. Keva Investments Ky omistaa osuuden kahdesta yhdysvaltalaisesta pääomarahastosta, joiden kirjanpito- eli käyvät arvot ovat 153 058 427,90 ja 8 376 127,64 euroa ja hankinta-arvot 122 957 078,11 ja 62 112 289,35 euroa.

² Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen mukainen oma pääoma on 1 743 817 tuhatta euroa*. Tilikauden voitto on 1 743 817 tuhatta euroa*. Osinkoa jaetaan 1,69 euroa osakkeelta*.

* Kuntarahoituksen hallituksen esitys keväällä 2024 pidettävälle Kuntarahoitus Oyj:n yhtiökokoukselle.

Joukkovelkakirjaomistukset liikkeeseenlaskijoittain ²⁷

31.12.2023 Liikkeeseenlaskija	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Saksan valtio	1 481 568 682,85	1 505 718 475,21
Suomen valtio	1 164 826 516,39	1 268 429 166,20
Ranskan valtio	332 225 670,49	322 060 989,58
Cie Financement Foncier SA	184 849 960,66	178 870 100,00
Toronto-Dominion Bank	115 447 842,30	113 968 140,00
Caisse Francaise de Financement Local	105 528 314,89	120 448 900,00
BPCE SA	101 101 951,58	113 061 600,15
Corsair Finance (Ireland) No.2 DAC	90 574 532,53	94 607 379,38
TVO Teollisuuden voima Oyj	77 234 552,87	80 219 683,33
OP Yrityspankki Oyj	66 933 523,77	68 999 000,00
Korea Housing Finance Corporation	63 399 095,00	67 345 513,05
BNP Paribas SA	54 872 210,33	57 965 500,00
Tornator Oyj	54 018 886,89	55 027 620,00
Nykredit Bank A/S	52 717 187,70	52 451 500,00
RCI Banque SA	49 394 052,34	49 465 320,00
Société du Grand Paris	46 956 427,87	59 787 500,00
Citycon Oyj	45 664 716,17	54 774 000,00
Capital Four CLO I DAC	45 620 762,30	49 790 000,00
Canadian Imperial Bank	45 436 787,70	44 814 150,00
Societe Generale SA	44 849 760,80	46 800 350,00
Sato Oyj	43 409 807,18	43 819 825,70
Dexia Credit Local	42 215 764,66	46 312 800,00
Amprion GmbH	42 136 724,59	39 664 000,00
BlueMountain Fuji Management, LLC	39 857 788,12	39 748 250,00
Thulite SA	39 635 246,67	40 000 000,00
Crédit Agricole Corporate and Investment Bank	39 633 508,24	40 000 000,00
Barings Euro CLO 2014-2 DAC	39 581 735,14	48 262 911,00
ABN Amro Bank NV	39 304 577,17	40 420 420,00
Jubilee CLO 2014-XII BV	36 880 904,55	44 549 000,00
Cooperatieve Rabobank UA	36 444 683,60	40 000 000,00
Unicredit Bank AG	36 153 232,79	39 852 930,00
Nordea Bank Abp	35 401 161,89	37 421 550,00
Allianz SE	34 900 891,31	34 000 000,00
AXA Home Loan SFH SA	34 619 675,74	37 860 920,00
Segovia European CLO 3-2017 DAC	33 366 800,00	34 710 000,00
Ares European CLO XV DAC	32 408 831,87	34 875 000,00
Carlyle Global Market Strategies Euro CLO 2014-3 Ltd	32 226 858,95	34 795 500,00
Neste Oyj	31 998 888,15	30 850 726,29
ALD SA	31 792 487,70	29 976 600,00

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023 Liikkeeseenlaskija	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Dartry Park CLO Ltd	31 770 238,33	40 401 782,40
ING Groep NV	31 691 440,98	35 608 250,00
Jyske Bank AS	31 291 231,31	32 995 070,00
DNB Bank ASA	30 761 704,11	30 024 134,69
Svenska Handelsbanken AB	30 722 203,03	30 458 520,00
Aqueduct European CLO	30 368 198,59	30 722 100,00
Corporacion Andina de Fomento	29 925 641,10	29 880 900,00
Dryden 35 Euro CLO 2014 BV	29 569 210,00	39 328 000,00
Kojamo Oyj	28 312 220,24	32 448 176,00
CaixaBank SA	27 379 003,77	25 797 080,00
Skandinaviska Enskilda Banken AB	27 352 544,26	29 880 000,00
Banque Federative du Credit Mutuel	27 221 084,63	27 490 100,00
Iberdrola	26 874 604,10	29 000 000,00
Prima banka Slovensko as	26 740 224,59	30 058 500,00
Fortum Oyj	26 562 221,31	24 944 750,00
Royal Bank of Canada	26 223 924,59	29 964 300,00
Huhtamäki Oyj	26 092 045,89	27 175 817,00
Sanoma Oyj	25 316 648,37	24 962 500,00
China Development Bank	24 950 547,95	24 674 500,00
NIBC Bank NV	24 715 807,38	29 935 470,00
Ellevio AB	24 705 580,40	29 198 475,31
Assa Abloy AB	24 184 118,52	21 848 860,00
LocalTapiola Finance Ltd	24 119 448,00	24 000 000,00
AXA SA	24 087 283,28	23 839 380,00
Kommunal Landspensjonskasse KLP	23 555 480,66	23 820 450,00
ING Bank NV	23 234 543,03	26 665 000,00
E.ON International Finance BV	23 193 453,11	21 799 580,00
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	23 099 812,60	23 853 840,00
NN Insurance	23 012 133,77	21 425 825,00
Leaseplan Corporation NV	22 647 328,02	22 500 000,00
Bank of Ireland	21 895 282,99	22 447 350,00
Bank of Nova Scotia	21 223 020,49	24 957 500,00
VR Yhtymä Oyj	21 089 082,79	21 942 580,00
Telefonica Emisiones SA	21 036 457,38	20 000 000,00
SKF AB	21 026 589,10	20 771 620,00
Akzo Nobel NV	20 777 757,38	19 883 600,00
Fiskars Oyj Abp	20 707 601,64	19 956 000,00
Metso Outotec Oyj	20 625 979,59	22 808 410,00
Danske Bank A/S	20 550 903,28	21 979 200,00
SNCF Reseau	20 444 122,95	25 408 000,00
Securitas AB	20 405 367,21	19 983 400,00

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023 Liikkeeseenlaskija	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
International Business Machines Corporation	20 400 085,27	19 293 300,00
Volvo Car AB	20 227 767,21	19 870 600,00
Faurecia SE	19 673 627,92	20 500 000,00
Santander UK PLC	19 124 334,54	19 959 600,00
Verisure Holding AB	19 115 765,83	19 000 000,00
Veolia Environnement SA	18 947 746,36	18 000 000,00
United Overseas Bank Ltd	18 918 640,33	22 448 800,00
Banco Santander SA	18 904 163,61	17 953 020,00
KBC Groep NV	18 499 167,21	20 000 000,00
Terna Rete Elettrica Nazionale	17 948 704,11	19 925 180,00
Cargotec Oyj	17 858 540,74	18 901 770,00
The Royal Bank of Scotland PLC	17 777 897,71	17 873 280,00
Swedbank AB	17 625 368,36	17 393 400,00
Danfoss Finance I BV	17 534 614,75	19 848 878,79
Enel SpA	17 525 054,10	19 846 600,00
Credit Logement SA	17 457 776,99	20 000 000,00
ASR Nederland NV	17 446 914,12	19 981 257,50
Telenor ASA	17 408 933,77	15 845 600,00
ESB Finance DAC	17 264 293,77	15 836 000,00
Molnlycke Holding AB	17 254 434,43	19 863 200,00
Metsä Board Oyj	16 990 494,67	17 441 200,00
ProLogis Inc	16 569 641,02	15 436 760,00
Vestas Wind Systems A/S	16 548 449,84	15 873 440,00
TDC Net A/S	15 478 226,30	15 000 000,00
Bank of Montreal	15 458 293,77	18 004 500,00
Mandatum Life Insurance Co Ltd	15 142 162,17	15 486 050,00
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	14 593 522,13	14 950 950,00
Elenia Verkko Oyj	14 582 253,15	15 947 200,00
Oak Hill Advisors (Europe) LLP	14 521 690,18	15 483 580,46
Lassila & Tikanoja Oyj	14 397 549,59	14 982 300,00
Tele2 AB	14 381 762,71	14 871 150,00
Fastighets AB Balder	14 346 205,33	14 854 950,00
Sampo Oyj	14 343 153,61	16 819 800,00
Telia Company AB	14 302 561,11	14 133 262,00
Sandvik AB	14 100 811,80	15 898 880,00
S-Pankki Oyj	13 853 444,50	13 975 220,00
Crédit Mutuel Home Loan SFH SA	13 651 524,38	15 982 554,84
Kemira Oyj	13 488 629,51	14 877 450,00
AIB Group PLC	13 434 448,28	12 960 740,00
Orange SA	13 164 318,07	13 406 985,00
Y-Säätiö	12 887 887,31	14 778 096,00

Jatkuu seuraavalla sivulla

31.12.2023 Liikkeeseenlaskija	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Avinor AS	12 418 111,39	14 356 625,00
Belfius Bank SA/NV	12 061 939,84	13 632 150,00
Elia System Operator SA/NV	11 739 857,54	12 387 600,00
Hemso Fastighets AB	11 596 899,59	12 425 625,00
CVC Cordatus Loan Funding X Limited	11 580 740,00	14 664 500,00
Aroundtown SA	11 463 146,30	11 714 760,00
Akelius Residential Property Financing BV	10 497 082,19	13 373 715,00
EDP - Energias de Portugal SA	10 350 604,92	10 743 840,00
CVC Cordatus Loan Fund VIII DAC	10 350 367,92	11 000 000,00
Nokian Renkaat Oyj	10 225 200,82	9 951 800,00
Metso Oyj	9 990 196,11	9 486 795,00
Investor AB	9 833 212,64	10 048 745,00
CNP Assurances	9 769 893,44	10 000 000,00
Aktia Pankki Oyj	9 711 127,05	9 963 600,00
Oma säästöpankki Oyj	9 512 728,44	9 484 515,00
Transmission Finance DAC	8 751 207,38	9 930 533,91
Työllisyysrahasto	8 264 437,38	8 976 150,00
Invesco Euro CLO I DAC	8 192 448,75	9 000 000,00
Landsbankinn NV	6 745 651,52	6 478 420,00
Islandsbanki HF	5 797 024,80	5 500 000,00
CVC Cordatus Loan Fund III Limited	3 500 000,00	10 000 000,00
BNP Paribas Issuance BV	3 457 568,88	3 570 193,00
CVC Cordatus Loan Funding VIII Limited	2 881 890,00	5 153 602,02
	6 836 495 291,93	7 161 913 063,81
Muut	969 459 850,98	0,00
Yhteensä	7 805 955 142,91	7 161 913 063,81

Korkorahastot ²⁸

31.12.2023	Kirjanpito- eli käypä arvo euroa	Hankinta-arvo euroa
Whitecroft Core Bank Risk	70 490 489,92	50 391 303,48
Pimco Bravo II	13 337 146,58	66 633 888,46
Pimco Bravo	0,00	4 626 727,11
Yhteensä	83 827 636,50	121 651 919,05

Muut liitetiedot

Johdannaisopimukset

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Osakejohdannaiset		
Termini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuden arvo	-4 685 226 920	-4 200 928 096
Positiivinen käypä arvo	25 104 697	167 177 543
Negatiivinen käypä arvo	-86 330 982	0
Yhteensä netto	-61 226 285	167 177 543
Optiosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	68 702 346	19 970 380
Positiivinen käypä arvo	0	1 554 653
Negatiivinen käypä arvo	-1 177 638	-1 285 000
Yhteensä netto	-1 177 638	269 653
Muut osakejohdannaiset		
Kohde-etuuden arvo	508 784 999	348 984 725
Positiivinen käypä arvo	4 039 221	7 668 646
Negatiivinen käypä arvo	-2 409 867	-3 407 380
Yhteensä netto	1 629 353	4 261 265
Korkojohdannaiset		
Termini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuden arvo	100 140 039	-4 195 126 105
Positiivinen käypä arvo	57 500	159 299 380
Negatiivinen käypä arvo	0	0
Yhteensä netto	57 500	159 299 380
Optiosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	3 063 169 454	9 527 130 447
Positiivinen käypä arvo	178 541 723	391 478 475
Negatiivinen käypä arvo	-71 520 788	-298 881 040
Yhteensä netto	107 020 935	92 597 436
Koronvaihtosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	4 792 535 770	-348 453 515
Positiivinen käypä arvo	386 901 166	601 704 120
Negatiivinen käypä arvo	-352 636 057	-931 800 888
Yhteensä netto	34 265 110	-330 096 768
Luottoriskinvaihtosopimukset		
Kohde-etuuden arvo	749 000 000	750 000 000
Positiivinen käypä arvo	498 872	0
Negatiivinen käypä arvo	-19 041	-1 329 434
Yhteensä netto	479 831	-1 329 434

Jatkuu seuraavalla sivulla

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Valuuttajohdannaiset		
Valuuttatermiinit		
Kohde-etuuden arvo	11 342 281 627	9 491 941 491
Positiivinen käypä arvo	206 499 925	177 365 073
Negatiivinen käypä arvo	-15 455 328	-13 791 605
Yhteensä netto	191 044 597	163 573 468
Optiosopimukset		
Ostetut		
Kohde-etuuden arvo	9 016 619 633	7 128 565 552
Positiivinen käypä arvo	196 960 665	227 212 522
Negatiivinen käypä arvo	0	-3 611 611
Yhteensä netto	196 960 665	223 600 911
Optiosopimukset		
Asetetut		
Kohde-etuuden arvo	-5 704 530 091	-5 058 267 043
Positiivinen käypä arvo	0	2 039 212
Negatiivinen käypä arvo	-200 013 207	-199 132 130
Yhteensä netto	-200 013 207	-197 092 917
Hyödykejohdannaiset		
Kohde-etuuden arvo	17 411 659	17 411 659
Positiivinen käypä arvo	0	0
Negatiivinen käypä arvo	0	0
Yhteensä netto	0	0

Vastuut

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Sijoitussitoumukset		
Sitovat sopimukset, joita ei ole vielä nostettu, mutta joihin on sitouduttu voimassa olevin sopimuksin		
Pääomarahastot	5 432 691 069,00	5 609 473 088,23
Hedge Fundit	955 513 081,39	1 105 807 212,68
Äänettömän yhtiömiehen pääomasijoitus	3 057 450,22	3 485 529,06
Kiinteistösijoitusrahastot	1 332 998 575,66	1 351 509 711,72
Kiinteistösijoitukset tytä- ja osakkuusyhtiöihin	17 059 925,15	5 437 275,53
Muut vastuut	700 098,90	809 476,00
Sähkön hankintasopimus	-6 424 552,80	-23 484 305,22
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudet		
Rahoitusosuudet	666 650 439,74	317 937 159,32
Käteisvakuudet	56 501 204,41	763 718 754,06

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo

Arvio Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvosta perustuu tulevien vuosien eläkemenoista tehtyyn ennusteeseen. Pääoma-arvo sisältää arvion Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän osuudesta koko työeläkejärjestelmän palkattomien aikojen eläkemenon kustannuksista.

Laskelma perustuu Kevan rekisteritietoihin vuoden 2023 lopussa. Palkattomien aikojen osalta laskelma perustuu Eläketurvakeskukselta saatuun vuoden 2023 loppuun mennessä kertyneiden palkattomien aikojen eläkemeno- ja työtuloennusteeseen.

Laskelmaa laadittaessa on käytetty lukuisia oletuksia, joiden muuttuessa arvio karttuneiden etuuksien pääoma-arvosta voi muuttua merkittävästi. Eläkemenot on diskontattu käyttäen 3 prosentin diskonttokorkoa. Diskonttokorko on valittu turvaavuusperiaatteen mukaisesti alhaiseksi ja etuuksien tulevien indeksikorotusten vaikutus on otettu huomioon korkoa valittaessa. Arviossa on käytetty Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän kannasta johdettua kuolevuutta. Pääoma-arvo vuoden 2023 lopussa on 152,4 miljardia euroa. Uudella kuolevuudella laskettu pääoma-arvo 31.12.2022 on 144,5 miljardia euroa, joka on 3,3 miljardia euroa suurempi kuin vuoden 2022 tilinpäätöksessä käytetyllä kuolevuudella laskettu määrä 141,2 miljardia euroa.

	31.12.2023 euroa	31.12.2022 euroa
Eläkkeellä olevat	92 000 000 000,00	86 700 000 000,00
Palvelussuhteessa olevat	45 100 000 000,00	42 700 000 000,00
Vapaakirjan saaneet	12 100 000 000,00	12 100 000 000,00
Osuus palkattomien aikojen kustannuksista	3 200 000 000,00	3 000 000 000,00
Karttuneiden etuuksien pääoma-arvo yhteensä	152 400 000 000,00	144 500 000 000,00

Kevaa kuvaavia keskeisiä lukuja

	2023	2022	2021	2020	2019
Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumma, milj. euroa	21 809	20 345	19 462	18 487	18 126
Kevan jäsenyhteisöjen maksuosuudet, milj. euroa	5 966	5 677	5 489	5 252	5 127
Kevan jäsenyhteisöjen vakuutettujen lukumäärä 31.12.	588 777	573 945	563 644	541 239	544 942
Maksussa olevat Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet, kpl 31.12.	437 944	435 830	423 827	418 696	413 084
Maksetut Kevan jäsenyhteisöjen eläkkeet, milj. euroa	6 748	6 192	5 915	5 728	5 488
Sijoitukset käyvin arvoin 31.12., milj. euroa	65 685	62 235	66 849	58 009	56 166
Sijoitusten tuotto käyvin arvoin	6,8 %	-7,0 %	15,8 %	4,7 %	12,8 %
Sijoitusten vuotuinen reaalitytuotto rahastoinnin alusta vuodesta 1988 (pääomapainotettu)	3,7 %	3,7 %	4,4 %	4,0 %	4,0 %
Sijoitusten vuotuinen reaalitytuotto rahastoinnin alusta vuodesta 1988 (pääomapainottomaton)	4,8 %	4,9 %	5,5 %	5,2 %	5,2 %
Toimintakulut, milj. euroa	84,6	81,1	79,9	76,6	82,2
Henkilökunta, vakinaiset 31.12.	480	481	485	496	513
Maksussa olevat Valtion eläkkeet, kpl 31.12.	226 375	232 613	237 008	242 145	246 874
Maksetut Valtion eläkkeet, milj. euroa*	5 311	4 982	4 879	4 857	4 761
Maksussa olevat evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet, kpl 31.12.	19 926	19 928	19 573	19 509	19 469
Maksetut evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeet, milj. euroa*	254	234	223	217	212
Maksussa olevat Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet, kpl 31.12.	6 027	6 057	5 965	5 958	5 942
Maksetut Kansaneläkelaitoksen henkilöstön eläkkeet, milj. euroa*	123	114	108	106	105
Maksussa olevat Suomen Pankin eläkkeet, kpl 31.12.	1 461	1 458	1 404		
Maksetut Suomen Pankin eläkkeet, milj. euroa*	31	29	29		

* Näillä maksuilla ei ole Kevan tilinpäätökseen tulosvaikutusta.
Suomen Pankin eläkkeiden toimeenpano alkoi Kevassa 1.1.2021 lukien.

Sijoitusjakauma (käyvin arvo)

	2023		2022		2021		2020		2019	
	milj.euroa	%	milj.euroa	%	milj.euroa	%	milj.euroa	%	milj.euroa	%
Lainasaamiset	1,5	0,0	58,6	0,1	76,9	0,1	100,4	0,2	123,6	0,2
Joukkovelkakirjat	14 104,2	22,4	15 478,9	25,8	17 490,3	27,1	16 215,0	30,2	17 442,9	32,7
Lyhytaikaiset sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	38,5	0,1	664,3	1,2
Osakkeet ja osakerahastot	27 370,4	43,4	23 540,1	39,3	27 810,5	43,1	22 920,8	42,7	21 657,6	40,7
Pääoma- ja hedgerahastot	17 137,3	27,2	16 114,9	26,9	15 035,8	23,3	10 721,3	20,0	9 769,6	18,3
Kiinteistöt	4 461,7	7,1	4 723,3	7,9	4 060,6	6,3	3 739,0	7,0	3 613,7	6,8
Sijoitukset yhteensä	63 075,0	100,0	59 915,8	100,0	64 474,1	100,0	53 735,0	100,0	53 271,7	100,0
Kertyneet korot	74,4		58,6		57,1		56,7		77,6	
Muut erät	2 535,3		2 260,4		2 317,3		4 217,1		2 816,7	
Tuotonlaskennassa käytetyt sijoitukset	65 684,7		62 234,9		66 848,6		58 008,8		56 166,0	

Sijoitusten nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvo)

	2023		2022		2021		2020		2019	
	Nettotuotot markkina-arvo milj.euroa	Sitoutunut pääoma milj.euroa	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle		
Korkosijoitukset yhteensä	1 542,6	17 178,4	9,0	-11,3	1,4	1,5	6,6			
Lainasaamiset	-0,7	32,9	-2,0	1,4	0,1	0,3	0,9			
Joukkovelkakirjalainat	1 458,7	13 893,5	10,5	-13,5	1,8	2,1	7,8			
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	84,6	3 252,0	2,6	0,5	-0,3	-0,6	0,1			
Osakesijoitukset yhteensä	2 709,9	35 386,8	7,7	-7,2	26,6	8,0	20,6			
Noteeratut osakkeet	2 383,1	23 522,8	10,1	-11,4	19,9	7,0	23,4			
Pääomasijoitukset	262,7	11 094,6	2,4	3,5	51,4	8,6	11,2			
Noteeraamattomat osakkeet	64,1	769,4	8,3	-1,7	14,6	39,0	10,3			
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-293,9	4 819,4	-6,1	2,7	9,6	0,7	7,3			
Suorat kiinteistösijoitukset	-152,5	3 390,6	-4,5	-0,2	5,7	1,9	7,5			
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteis-sijoitukset	-141,4	1 428,8	-9,9	10,5	21,0	-2,6	6,7			
Muut sijoitukset	286,5	4 360,5	6,6	6,1	17,3	2,8	4,7			
Hedge-rahastosijoitukset	286,5	4 360,5	6,6	6,1	17,3	2,8	4,7			
Hyödykesijoitukset										
Sijoitukset yhteensä	4 245,1	61 745,2	6,9	-6,9	15,9	4,8	12,8			
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-23,1		0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0			
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	4 222,0	61 745,2	6,8	-7,0	15,8	4,7	12,8			

Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

Sijoitusomaisuuden tuotto- ja riskiluvut*

	Markkina-arvo		Riskinmukainen jakauma		Tuotto	Riski	
	milj.euroa	%	milj.euroa	%	%	Volatiliteetti %	Mod. duraatio
Korkosijoitukset	17 951,9	27,3	18 004,5	27,4	9,0		
Lainasaamiset	1,5	0,0	1,5	0,0	-2,0		
Joukkovelkakirjalainat	13 713,6	20,9	23 825,8	36,3	10,5	7,3	6,2
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	4 185,7	6,4	14 226,4	21,7	10,4		
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjat	9 527,9	14,5	9 599,4	14,6	10,5		
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	4 236,9	6,5	-5 822,8	-8,9	2,6		
Osakesijoitukset	38 691,1	58,9	34 642,5	52,7	7,7		
Noteeratut osakkeet	26 203,7	39,9	22 155,1	33,7	10,1	10,7	
Pääomasijoitukset	11 662,0	17,8	11 662,0	17,8	2,4		
Noteeraamattomat osakkeet	825,4	1,3	825,4	1,3	8,3		
Kiinteistösijoitukset	4 501,6	6,9	4 501,6	6,9	-6,1		
Suorat kiinteistösijoitukset	3 165,6	4,8	3 165,6	4,8	-4,5		
Kiinteistösijoitusrahastot	1 335,9	2,0	1 335,9	2,0	-9,9		
Muut sijoitukset	4 540,1	6,9	4 557,5	6,9	6,6		
Hedgerahastot	4 540,1	6,9	4 540,1	6,9	6,6	7,4	
Hyödykesijoitukset			17,4	0,0			
Muut sijoitukset							
Sijoitukset yhteensä			61 706,0	93,9			
Johdannaisten vaikutus			3 978,7	6,1			
Sijoitukset yhteensä**	65 684,7	100	65 684,7	100	6,8	5,6	

* Luokittelu on TELAn tuotonlaskentatyöryhmän suosituksen mukainen.

** Sijoitukset yhteensä on tuotonlaskennassa käytettyjen sijoitusten markkina-arvo vuoden lopussa.

Volatiliteetti on laskettu kahden vuoden kuukausittaisista logaritmisoiduista historiatuotoista.

Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus

Helsingissä 29. päivänä helmikuuta 2024

Heikki Autto, hallituksen puheenjohtaja

Katarina Murto

Toni Eklund, hallituksen varapuheenjohtaja

Päivi Niemi-Laine

Markku Jalonen

Matti Putkonen

Else-Mai Kirvesniemi

Jaakko Kiander

Markus Lohi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 29. päivänä helmikuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

Tilintarkastuskertomus

Kevan valtuutetuille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Kevan (Y-tunnus 0119343-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme.

Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi

kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat

yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 29.2.2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

JULKISEN ALAN TYÖELÄKEOSAAJA

Käyntiosoite

Postiosoite

Nettiosoite

Puhelin

Unioninkatu 43, Helsinki

Keva, 00087 KEVA

www.keva.fi

020 614 21